

**Advies van de Raad van het BIPT
van 6 juni 2023
betreffende het ontwerp van koninklijk besluit van 15
mei 2023 tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede
lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de
elektronische communicatie**

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwerp van advies en bevoegdheid BIPT	3
2. Juridische context	4
3. Openbare raadpleging van het ontwerp koninklijk besluit en verslag aan de Koning	7
4. Advies van het BIPT over het ontwerp van koninklijk besluit.....	8
4.1. Toepassingsgebied	8
4.1.1. <i>Algemeen</i>	8
4.1.2. <i>Toepassingsgebied van artikel 121/1, § 2 WEC</i>	8
4.2. Het maximumbedrag	9
4.2.1. <i>Algemeen</i>	9
4.2.2. <i>Een maximumbedrag van 1,50 euro per maand</i>	10
4.3. Aanpassingen aan de gedragscode	11
4.4. Termijn inwerkingtreding	12
5. Conclusie.....	13
Bijlage 1. Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie	14
Bijlage 2. Ontwerp van verslag aan de Koning	17

1. Voorwerp van advies en bevoegdheid BIPT

1. Dit advies heeft betrekking op het ontwerp van koninklijk besluit van 15 mei 2023 tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Dit koninklijk besluit van 15 mei 2023 is ook bekend als "Koninklijk besluit tot bepaling van een maximumbedrag bij behoud van toegang tot een e-mailadres tegen vergoeding".
2. Het BIPT beschikt over de bevoegdheid om dit advies te verstrekken overeenkomstig artikel 14, § 1, 1^o, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, waarin wordt bepaald :

"§ 1. Onverminderd zijn wettelijke bevoegdheden, heeft het Instituut de volgende taken met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten, eindapparatuur, radioapparatuur, met betrekking tot de sector digitale infrastructuur [...]: 1^o het formuleren van adviezen op eigen initiatief, in de gevallen waarin de wetten en besluiten erin voorzien of op verzoek van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers;"

3. Meer specifiek verstrekt het BIPT dit advies op grond van artikel 121/1, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna : "WEC") dat in zijn tweede lid bepaalt:

"§ 2. Wanneer de faciliteiten waarvan sprake in paragraaf 1, 1^o, ten einde lopen, staat de aanbieder van die faciliteiten aan de eindgebruiker toe om deze faciliteiten, op uitdrukkelijke verzoek van de eindgebruiker, te behouden ook na de minimale periode die in aanmerking is genomen in de gedragscode.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van deze faciliteit in geval van verlenging ervan."

4. Het ontwerp van koninklijk besluit heeft het voorwerp uitgemaakt van een openbare raadpleging op verzoek van het kabinet van de Minister van telecommunicatie. De raadpleging vond plaats van 2 februari 2023 tot en met 1 maart 2023. Vijf bijdragen werden ontvangen naar aanleiding van deze raadpleging, ten gevolge waarvan aanpassingen werden doorgevoerd. De versie van het ontwerp van koninklijk besluit waarover het BIPT zijn advies verstrekt, is de aangepaste versie na raadpleging en heeft als datum 15 mei 2023.

2. Juridische context

5. Elke gebruiker heeft het recht om te veranderen van aanbieder van internettoegangsdiensten, en de redenen van diens overstap naar een andere dienstverlener zijn niet per se gekoppeld aan de faciliteit van elektronische post. Indien een gebruiker niet tevreden is van o.a. de kwaliteit van de geleverde diensten of het tariefplan, mag het al dan niet behouden van toegang tot zijn e-mailadres daarin geen beslissende factor zijn. Het beperken van de overdraagbaarheid van een e-mailadres in de tijd, zou de vrijheid van de gebruikers tot wisselen van operator kunnen beknotten, wat gevolgen kan hebben voor niet alleen de klantentevredenheid maar eveneens de concurrentie op de markt
6. Sinds 2010 beschikt de eindgebruiker over de mogelijkheid om uitdrukkelijk te verzoeken de toegang tot een e-mailadres te behouden bij het veranderen van een operator. De eerste paragraaf van artikel 121/1, §1, 1^o WEC, werd ingevoerd door artikel 2 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie wat betreft de verandering van operator¹, waarvan de kosteloze termijn van 6 maanden naar 18 maanden werd verlengd door artikel 32 van de wet van 27 maart 2014 houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie (I), en leest als volgt:

" wanneer een eindgebruiker een einde maakt aan zijn overeenkomst met een aanbieder van een internettoegangsdienst betreffende zijn internettoegangsdienst en deze overeenkomst de mogelijkheid bood om e-mailadressen aan te maken gebaseerd op de handelsnaam en/of de merken waarmee deze internettoegangsdienst wordt gecommmercialiseerd, dan kan de eindgebruiker, op zijn verzoek, van de aanbieder van de internettoegangsdienst die hij verlaat gedurende minstens achttien maanden volgend op de beëindiging van de overeenkomst, naar keuze van de aanbieder, één van de twee volgende faciliteiten verkrijgen :

a) de instelling van een automatisch onderscheppingsmechanisme, dat elektronische post die toekomt op het of de aangemaakte e-mailadressen doorstuurt naar een nieuw door de eindgebruiker te kiezen e-mailadres;

b) een toegang tot de elektronische post die toekomt op het of de aangemaakte e-mailadressen;

[...]'.

7. De voorwaarden en procedure waaronder de aanbieders van internettoegangsdienst de faciliteiten voorzien in artikel 121/1, §1, 1^o WEC aanbieden, worden opgenomen in een gedragscode die door het BIPT wordt goedgekeurd. Deze gedragscode omschrijft de minimale dienstverlening waarover de eindgebruiker zal kunnen beschikken, gedurende minstens achttien maanden volgend op de beëindiging van de overeenkomst.
8. De beperking van de overdraagbaarheid tot achttien maanden zou echter nog voor veel mensen een rem zijn op het wisselen van aanbieder van internettoegangsdiensten. Vele (oudere) gebruikers hanteren met name decennialang hetzelfde e-mailadres, waarmee al hun contacten vertrouwd zijn. Tevens doet dit e-mailadres vaak dienst als gebruikersnaam voor talloze online toepassingen². Dit jarenlange veelvuldig gebruik zorgt ervoor dat de wijziging ervan te omslachtig zou zijn. Vergeet je je paswoord, wordt er automatisch een bericht gestuurd naar het e-mailadres waarmee de account werd aangemaakt. Derhalve lijkt het dat, ook na een periode van 18 maanden, eindgebruikers hun e-mailadres zullen willen behouden.

¹ B.S., 16 juni 2010, 37498.

² Parl.St. Kamer 2021-22, nr. 2256/007, 28.

9. Uit de jaarlijkse consumentenbevragingen van het BIPT blijkt dat nog steeds 15%³ à 16%⁴ van de gebruikers niet van operator verandert omdat ze niet van e-mailadres willen veranderen.⁵ Enige nuancering van dit cijfer is echter wel aan de orde daar de leeftijd van de respondent wel een rol speelt: hoe ouder de respondent, hoe vaker men niet zal veranderen van operator om die reden.⁶ ⁷ Het valt op dat in 2015 deze reden nog werd opgegeven door 19,8% van de respondenten, vanaf 2016 bedroeg het ongeveer 15% van de respondenten.⁸ Daarnaast werd er tot in 2018 ook nog een bijkomende vraag gesteld betreffende het gebruik van een e-mailadres ter beschikking gesteld door de operator. In 2016 gaf 18,4% aan dat dit hun enige e-mailadres was (17,7% gebruikte het als voornaamste e-mailadres). In 2017 en 2018 bedroeg dit nog steeds 16,2% voor beide. De cijfers voor beide vragen liggen in elkaars lijn en men zou hieruit (hypothetisch) kunnen afleiden dat de respondenten die aangeven niet van operator te willen veranderen uit vrees de toegang tot hun e-mailadres te verliezen, in min of meerdere mate overeenstemt met de respondenten die een e-mailadres ter beschikking gesteld door de operator als voornaamste of enige e-mailadres gebruiken.
10. Uit diezelfde jaarlijkse consumentenbevragingen van het BIPT blijkt tevens dat de mogelijkheid tot het behoud van toegang tot één of meerdere e-mailadressen, en de wijze waarop dat geschiedt, nog steeds weinig bekendheid geniet bij de gebruikers. Zo weet slechts 7,6% dat je gedurende 18 maanden toegang kan behouden; 26,8% meent zelfs dat deze mogelijkheid niet bestaat. ⁹
11. Een eerste initiatief tot wijziging van artikel 121/1 WEC met de toevoeging van het behoud van toegang tot een e-mailadres tegen vergoeding, werd genomen door de heer Michael Freilich met het wetsvoorstel van 17 februari 2020 tot wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie wat de overdraagbaarheid van e-mailadressen betreft. ¹⁰
12. Ongeacht het aantal eindgebruikers met een e-mailadres gebaseerd op de handelsnaam en/of de merken waarmee de internettoegangsdienst wordt gecommmercialiseerd, heeft de wetgever de nood tot het behoud van toegang tot een e-mailadres na het wisselen erkend.¹¹
13. Echter, aangezien elke dienstverlening een minimale administratieve en technische kost met zich meebrengt, zou de kosteloze faciliteit, die draagbaar was omwille van zijn beperking in

³ Resultaten van de bevraging in 2022.

⁴ Resultaten van de bevraging in 2021.

⁵ In 2015 werd deze reden nog opgegeven door 19,8% van de respondenten, vanaf 2016 bedroeg het 15% van de respondenten.

⁶ Mededeling van de Raad van het BIPT van 8 september 2022 over de resultaten van een kwantitatieve enquête en van een statistische analyse met betrekking tot de perceptie door consumenten van de Belgische elektronische-communicatiemarkt, hierna "Consumentenbevraging 2022", punt 1.6.1.2, p 83.

⁷ De vraag betrof niet enkel het behoud van een e-mailadres maar tevens het behoud van een telefoonnummer.

⁸ Zie hiervoor consumenten-enquêtes van het BIPT: 2016, p 188; 2017, p 89; 2018, p 87; 2019, p 52; 2020, p 50; 2021, p 88; [Consumenten-enquêtes | BIPT](#).

⁹ Consumentenbevraging 2022, punt 1.6.3.1, p 105.

¹⁰ Wetsvoorstel nr.1033/0001, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr.1033/001. Hoewel dit wetsvoorstel verworpen werd, vormde het de basis voor de onderhandelingen en de vorm die het huidige artikel heeft aangenomen. Het heeft ertoe geleid dat de vergoeding de vorm van een maximum vast bedrag heeft aangenomen. Bij de analyse van huidig koninklijk besluit werd ook gekeken naar deze parlementaire stukken om zo een beter inzicht te krijgen in de ratio en de motivatie van dit koninklijk besluit.

¹¹ *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr.2256/001, 105-106. Ook het wetsvoorstel nr.1033/001, verwees naar de cijfers uit de Special Eurobarometer, gepubliceerd in mei 2016, dat 84% van de Belgische respondenten die internettoegang hebben, het belangrijk vinden om hun e-mailadres en online content te kunnen behouden bij een wijziging van de aanbieder, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr.1033/001, 3; EUROPESE COMMISSIE, *Special Eurobarometer 438*, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2062>, p 101-104.

de tijd, na diens geldigheidsperiode, eveneens tegen vergoeding moeten kunnen verdergezet worden, indien daartoe uitdrukkelijk verzocht wordt door de eindgebruiker.

14. Een tweede paragraaf werd uiteindelijk ingevoerd door artikel 165 van de wet van 21 december 2021 houdende omzetting van het Europees Wetboek voor elektronische communicatie en wijziging van diverse bepalingen inzake elektronische communicatie.¹² Deze luidt als volgt:

"§ 2. Wanneer de faciliteiten waarvan sprake in paragraaf 1, 1^o, ten einde lopen, staat de aanbieder van die faciliteiten aan de eindgebruiker toe om deze faciliteiten, op uitdrukkelijke verzoek van de eindgebruiker, te behouden ook na de minimale periode die in aanmerking is genomen in de gedragscode.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van deze faciliteit in geval van verlenging ervan."

15. Ook de Ombudsdienst voor Telecommunicatie (hierna "Ombudsdienst") krijgt regelmatig klachten met betrekking tot dit onderwerp. Zo gaf het in het jaarverslag van 2021 een voorbeeld van ontoegankelijkheid van het e-mailadres na het beëindigen van de overeenkomst.¹³ In het jaarverslag 2022 registreerde de Ombudsdienst 11 beroepsklachten van gebruikers die wensten de toegang tot hun e-mailadres te behouden na afloop van de periode van achttien maanden.¹⁴ 11 klachten lijkt misschien niet noemenswaardig maar dit is slechts de tip van de ijsberg: het feit dat 1) niet iedere gebruiker hiervoor een klacht indient bij zijn provider, en 2) niet iedere gebruiker op de hoogte is van het feit dat je nadien ook een klacht kan indienen bij de Ombudsdienst, zou de perceptie van dit probleem kunnen beïnvloeden. Het geeft echter wel aan dat de noodzaak voor een koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 121/1, §2, 2^e lid WEC dringend wordt.
16. Het huidige ontwerp van koninklijk besluit beoogt het vastleggen van het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van internettoegang, indien, na afloop van de periode van 18 maanden, de in artikel 121/1, § 1, 1^o, van de WEC bedoelde faciliteiten in verband met de e-mailadressen, worden verlengd.

¹² B.S., 31 december 2021, 126491.

¹³ Jaarverslag 2021, *Ombudsdienst Telecommunicatie*, p 59, <https://www.ombudsmantelecom.be/wp-content/uploads/jaarverslag-2021.pdf>.

¹⁴ Jaarverslag 2022, *Ombudsdienst Telecommunicatie*, p 83, D, <https://www.ombudsmantelecom.be/wp-content/uploads/JV-2022-NL.pdf>.

3. Openbare raadpleging van het ontwerp koninklijk besluit en verslag aan de Koning

17. Op 1 maart 2023 werd, op verzoek van de Minister van Telecommunicatie, een openbare raadpleging georganiseerd van het ontwerp koninklijk besluit tot vaststelling van een maximumbedrag, conform artikel 121/1, §2 WEC. Deze openbare raadpleging werd gepubliceerd op 2 februari 2023 en bijdragen hierop konden geleverd worden tot en met 1 maart 2023.
18. Voor deze raadpleging werden bijdragen ontvangen van 3 telecom operatoren, een consumentenorganisatie en een particulier. De ontvangen bijdragen hadden voornamelijk betrekking op de berekeningsmethode voor het bepalen van het forfaitair maximumbedrag (volgens sommigen een niet-exhaustieve lijst van kosten met als gevolg onzekerheid of duidelijkheid of alle kosten gedekt zouden zijn, de waardering van deze kosten, de transparantie van de berekening, enz.), alsook de grootte van het bedrag (te hoog of te laag om de kosten te dekken).
19. Enkele opmerkingen betroffen eerdere administratieve aspecten van het maximumbedrag zoals facturatie. Tenslotte werd er eveneens verduidelijking gevraagd over het concrete toepassingsgebied van het maximumbedrag, daar een eindgebruiker soms meer dan één e-mailadres kan hebben onder één overeenkomst met de aanbieder van een internettoegangsdienst.
20. Derhalve werd het ontwerp koninklijk besluit en bijhorend verslag aan de Koning aangepast waar nodig, teneinde meer duidelijkheid en zekerheid te verschaffen aan alle belanghebbenden waarop dit koninklijk besluit van toepassing zal zijn.

4. Advies van het BIPT over het ontwerp van koninklijk besluit

4.1. Toepassingsgebied

4.1.1. Algemeen

21. Het behoud van toegang tot een e-mailadres, zoals voorzien in artikel 121/1, §2 WEC, kan enkel verzocht worden door een eindgebruiker die (1) een overeenkomst beëindigd heeft bij een aanbieder van internettoegangsdiensten, en (2) een voorafgaandelijk uitdrukkelijk verzoek tot het kosteloos behoud van dat e-mailadres gedurende een periode van 18 maanden heeft ingediend. De aanbieders van een internettoegangsdienst bieden deze faciliteiten tegen vergoeding aan in overeenstemming met de gedragscode¹⁵.

Tijdens de openbare raadpleging werden in de bijdragen vragen gesteld over de vergoedingen alsook over het aantal e-mailadressen waarop het maximumbedrag betrekking zou hebben. Het ontwerp kon namelijk op verschillende wijzen geïnterpreteerd worden: betrof het een éénmalige betaling of een periodieke betaling, met al dan niet hetzelfde bedrag voor de twee faciliteiten; betrof het een vergoeding per e-mailadres, per alias of account, enz.

4.1.2. Toepassingsgebied van artikel 121/1, § 2 WEC

1. Het voorliggend ontwerp werd op dat vlak verduidelijkt. Derhalve kan men lezen in artikel 1 van het ontwerp koninklijk besluit dat *"het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van een van de faciliteiten bedoeld in artikel 121/1, § 1, 1^o, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, in geval van verlenging van die faciliteit, wordt vastgesteld op 1,50 euro (één euro en vijftig cent) per maand, btw inbegrepen, per instelling van een automatisch onderscheppingmechanisme van de elektronische post of toegang tot de elektronische post"* (edit). Het verslag aan de Koning licht dit verder toe: het maximumbedrag betreft (1) het **behoud van één van de faciliteiten, ongeacht** "of het nu gaat om een automatisch onderscheppingmechanisme, dan wel om het instellen van toegang tot diens elektronische post" en (2) **"dekt het geheel van elektronische post en derhalve de e-mailadressen bedoeld in de oorspronkelijke overeenkomst"** (edit).
2. Zo spreekt de eerste alinea van het behouden, oftewel het bewaren of laten blijven bestaan, van de faciliteiten na het aflopen van diens duurtijd en stelt de tweede alinea dat een maximumbedrag bepaald wordt voor de verlenging, oftewel het langer laten duren of de voortzetting, van die faciliteit. Dit houdt in dat de voorwaarden waaronder deze faciliteit tegen vergoeding aangeboden wordt, dezelfde zijn als deze waaraan de kosteloze faciliteiten voldeden.
3. Aangezien de kosteloze faciliteiten op zich reeds een behoud waren van de originele beëindigde overeenkomst, volgt hieruit dat de faciliteit tegen vergoeding, onder dezelfde voorwaarden als de originele - thans beëindigde- overeenkomst wordt aangeboden.
4. Dit wordt bevestigd door de huidige gedragscode¹⁶, in het leven geroepen bij de invoering van de voornoemde faciliteiten van artikel 121/1 WEC, die minimumbepalingen en vereisten

¹⁵ ISPA gedragscode, <https://www.ispa.be/gedragscode-toegang-tot-mail-en-webruimte/>. Voor meer informatie, zie verder in het advies, 4.3 Aanpassingen aan de gedragscode, randnr. 44, p 11.

¹⁶ *Ibidem*.

bevat waaraan de faciliteiten van artikel 121/1, §1,1^o WEC moeten voldoen. Met name bepaalt de gedragscode dat *'de voorwaarden van de aangeboden faciliteiten identiek blijven aan de voorwaarden van het opgezegde contract'*. De gedragscode hanteert bij de definitie van faciliteiten *'elektronische post die toekomt op **het of de aangemaakte e-mail adres(sen)**'*. Zo is het inderdaad mogelijk dat een aanbieder van internettoegangsdiensten, binnen het kader van diens overeenkomst, de eindgebruiker meer dan één e-mailadres aanbiedt.¹⁷

5. Volledigheidshalve wordt eraan herinnerd dat de voorwaarden van de aangeboden faciliteiten waarop het maximumbedrag van toepassing is, eveneens identiek zijn aan de voorwaarden van de opgezegde overeenkomst.¹⁸
6. Bijgevolg besluit het BIPT dat het maximumbedrag van toepassing is op elkeen van de faciliteiten die aangeboden worden, en dit per faciliteit dat aangevraagd werd in het kader van artikel 121/1,§1 WEC, ongeacht het aantal e-mailadressen die in het kader van de oorspronkelijke - thans beëindigde- overeenkomst werden ter beschikking gesteld.

4.2. Het maximumbedrag

4.2.1. Algemeen

7. De tweede alinea van artikel 121/1,§2 WEC leest als volgt: *"De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van deze faciliteit in geval van verlenging ervan."*
8. In de parlementaire stukken kan men lezen dat men de uitbreiding van de faciliteiten uit artikel 121/1,§1 WEC mogelijk zou moeten blijven, na het verstrijken van de termijn van achttien maanden, maar niet noodzakelijk gratis. Meer nog, er is sprake van het aanbieden van de faciliteit voor een langere periode, zelfs zonder tijdsbeperking, maar tegen betaling van een maximumbedrag bepaald door de Koning.¹⁹
9. Hoewel het de oorspronkelijke intentie van de wetgever was om dit behoud van toegang in tijd te beperken, om zo de overgang naar een andere operator (met een ander e-mailadres) te vergemakkelijken en misbruik te vermijden, is hierboven reeds aangetoond dat deze intentie in de praktijk niet haalbaar was en werd het behoud van toegang tot een e-mailadres tegen een vergoeding ingevoerd. De WEC legt echter niets op voor wat betreft de omvang of de periodiciteit van dit maximumbedrag. De Koning heeft hier zijn appreciatiebevoegdheid gebruikt. Het BIPT adviseert hieromtrent het volgende.
10. Het ontwerp heeft dit maximumbedrag vastgelegd op 1,50 euro per maand, btw inbegrepen. Het verslag aan de Koning motiveert het vastgelegde bedrag als het resultaat van een zo redelijk mogelijke raming van de kosten die efficiënte aanbieders van internettoegang dragen

¹⁷ De wetgever had in 2010, bij de invoering van het oorspronkelijke artikel 121/1 WEC, reeds rekening gehouden met deze mogelijkheid.

¹⁸ ISPA gedragscode, Cf. 15.

¹⁹ *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 2256/001, 106. In het wetsvoorstel nr. 1033/001 werd eerst geopperd voor een procentuele berekening aan de hand van het tarief van het beëindigde abonnement, maar dat werd nadien vervangen door een geplafonneerd bedrag, daar dit tot gevolg zou hebben dat klanten voor een identieke dienst zeer uiteenlopende vergoedingen zouden betalen.

om een dergelijke faciliteit aan te bieden, rekening houdende met de verschillende benaderingen die zij hebben voorgesteld om dat maximumbedrag te bepalen. Deze kosten omvatten niet enkel operationele kosten, waaronder opslagkosten, kosten voor configuratie en kosten voor antivirussystemen, maar eveneens administratieve kosten, waaronder facturatie en ondersteuning van klanten. Om de kosten op een efficiënte en redelijke wijze voor de eindgebruikers te ramen, is er gekozen om de meest extreme standpunten ontvangen van de aanbieders van een internettoegangsdienst uit te sluiten.

4.2.2. Een maximumbedrag van 1,50 euro per maand

11. Uit de lezing van de voorbereidende werkzaamheden²⁰, komt naar voor dat de kosten van deze faciliteiten relatief laag zijn in verhouding met de kosten van andere diensten die door operatoren aangeboden worden. Het bedrag dient hoofdzakelijk om de kosten van de operatoren te dekken (al dan niet met een redelijke winstmarge), maar tevens om misbruik door de eindgebruiker te vermijden.
12. De kosten waarmee werd rekening gehouden in het ontwerp lijken a priori dekkend te zijn voor de geleverde diensten. Er zal opnieuw een klantnummer toegekend moeten worden en een klantendienst aangeboden worden. Het ter beschikking stellen van opslagruimte of antivirussystemen zal toegepast moeten worden in het kader van de elektronische post faciliteit, geautomatiseerde processen zullen opnieuw ingesteld worden in het kader van een onderscheppingsmechanisme.
13. Bij het bepalen of het maximumbedrag strookt met de kosten van een efficiënte aanbieder werden verschillende operatoren die een e-mailadres ter beschikking stellen aan hun klanten geraadpleegd. De mogelijkheid bestaat voor elke operator, om zo min mogelijk kosten te genereren, deels door te werken op basis van reeds geïmplementeerde systemen. De noodzakelijke processen om de faciliteiten uit artikel 121/1,§1 WEC aan te bieden, bestaan reeds geruime tijd en worden toegepast op de huidige en "overstappende" klanten. Het aantal e-mailadressen waarover iemand beschikt in het kader van zijn overeenkomst heeft geen bijkomende invloed op de kosten.
14. De eindgebruiker was voordien een klant van de operator, waardoor deze laatste over alle noodzakelijke klantgegevens beschikt om een deel van de administratieve en technische kosten te vermijden beschikt (geen nieuwe klantnummer, geen nieuwe gebruikersnamen of wachtwoorden, enz.). Overeenkomstig artikel 126 WEC dient elke operator, gedurende 12 maanden na het beëindigen van de overeenkomst, een aantal gegevens te bewaren voor zover ze die verwerken of genereren in het kader van de verstrekking van die netwerken of diensten. Aangezien het gratis behoud van toegang tot een e-mailadres gedurende minstens 18 maanden een kosteloze overeenkomst inhoudt, wordt de voornoemde periode van 12 maanden pas van toepassing bij het aflopen van deze 18 maanden. Desgevallend zijn deze gegevens nog steeds in het bezit zijn van de operator, en bijgevolg dient een groot deel van de administratieve kosten niet meer gemaakt te worden.
15. Zelfs indien men van mening zou zijn dat de klantgegevens niet langer beschikbaar zouden zijn, zal er in se voor de operator geen verschil zijn met de diensten die hij momenteel kosteloos aanbiedt, met uitzondering van de eenmalige kost voor het aanmaken van klantenaccounts. Eens dit opgestart is, zal de facturatie van de geleverde diensten op vergelijkbare wijze als bestaande of nieuwe klanten verlopen. Ook hier zal een efficiënte

²⁰ De verschillende benaderingen van de aanbieders van internettoegangsdiensten alsook de uitgebreide debatten in het wetsvoorstel nr. 1033/001 werden erop nagelezen. De meegedeelde informatie is confidentieel.

aanbieder zijn processen dermate reeds uitgewerkt hebben teneinde de kosten te kunnen beperken.

16. Naast aanbieders van internettoegangsdiensten werden eveneens de kosten van gelijkaardige diensten, zoals gegevensopslag, nader bekeken, waarvoor enkel commerciële tarieven beschikbaar zijn. Er wordt aangenomen dat een kosten georiënteerd model van deze diensten een gelijkaardige maandelijkse vergoeding oplevert als het voorgestelde bedrag.
17. Tevens valt nog op te merken dat de faciliteiten genoemd in artikel 121/1,§1 WEC, tot dusver ononderbroken werden aangeboden sinds de inwerkingtreding van de bepaling. Indien deze kosten van zodanige aard waren dat de aanbieders van internettoegangsdiensten eronder zouden lijden, zouden deze laatsten zich beperkt hebben tot de voorziene minimale wettelijke termijn van 18 maanden.
18. De Koning heeft een maandelijks forfaitair maximumbedrag bepaald in plaats van een jaarlijks forfaitair bedrag. Dit kan gegrond worden op de overweging dat de gebruikers meestal hun inschatting van uitgaven op maandbasis uitvoeren en niet op jaarbasis. De notering als een maandelijks bedrag maakt het voor de eindgebruiker tastbaarder. Omgerekend op jaarbasis zal de vergoeding 18 euro, btw inbegrepen, bedragen, wat nog steeds een redelijk bedrag is.
19. De wet heeft de Koning enkel belast met het bepalen van het maximumbedrag en niet met de modaliteiten voor de inning ervan. De gedragscode voorzien in artikel 121/1,§1 WEC alsook artikel 121/3 WEC bieden voldoende mogelijkheden aan de aanbieders van internettoegangsdiensten om de facturatie zo efficiënt mogelijk te regelen. Derhalve zal hier niet verder op ingegaan worden.
20. Volledigheidshalve wordt eraan herinnerd dat het ontwerp een maximumbedrag bepaalt. Dit wil zeggen dat de aanbieders van internettoegangsdiensten vrij zijn om zelf een vergoeding aan te rekenen, voor zover dit niet het maximumbedrag overstijgt. Het staat de operatoren vrij om de diensten nog steeds kosteloos aan te bieden.
21. Gelet op het voorgaande, is het BIPT van mening dat het vooropgestelde bedrag van 1,50 euro per maand, btw inbegrepen, een redelijke accurate inschatting is van de kost van een efficiënte operator.

4.3. Aanpassingen aan de gedragscode

22. Op 1 maart 2011 werd de ISPA²¹ gedragscode betreffende toegang tot e-mail en webruimte in overeenstemming met de artikelen 121/1 en 121/2 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie door de Raad van het BIPT goedgekeurd. "*Deze Gedragscode bepaalt de procedure die de eindgebruiker dient te volgen om te kunnen beschikken over de faciliteiten bedoeld in de Wet en beschrijft de minimale dienstverlening waarover de eindgebruiker zal kunnen beschikken. Deze Gedragscode bepaalt het minimum aanbod van de operatoren. Deze kunnen op vrijwillige basis, extra diensten aanbieden*".²²

²¹ Belgian Internet Service Providers Association.

²² ISPA gedragscode, preambule en art. 1, <https://www.ispa.be/gedragscode-toegang-tot-mail-en-webruimte/>.

De gedragscode voorziet tevens in de procedures die gevolgd dienen te worden door de eindgebruiker, alsook de verplichtingen van de aanbieder van internettoegangsdiensten.²³

23. Gelet op het feit dat artikel 121/1,§2 WEC voorziet in de verderzetting van het behoud tot toegang tot een e-mailadres, ook na de minimale periode in aanmerking genomen in de gedragscode, en deze faciliteit tegen betaling tevens een verderzetting is van de faciliteiten aangeboden in toepassing van de gedragscode, zal de huidige gedragscode een aanpassing benodigen om zich af te stemmen op het gewijzigde wettelijk kader.
24. Vóór het uitvoeren van de openbare raadpleging op vraag van de minister in februari 2022, werd reeds overleg gepleegd en samengewerkt met ISPA, teneinde de gedragscode aan te passen aan het gewijzigde wettelijk kader. Daar het ontwerp koninklijk besluit nog wat aangepast werd na de openbare raadpleging, en een aantal relevante burgervragen bij het BIPT werden gesteld, zou er nog een laatste verduidelijking plaatsvinden in de nog niet gepubliceerde bijgewerkte versie.
25. Concreet zal de gedragscode voorzien in procedures die de operatoren en de eindgebruikers zullen naleven teneinde het verzoek tot behoud van toegang tot een e-mailadres tegen betaling, onder dezelfde voorwaarde als de beëindigde overeenkomst, te kunnen uitvoeren. Daarnaast zullen de principes van transparante voorafgaandelijke kennisgeving over het bestaan van deze mogelijkheid eveneens toegevoegd worden.
26. Volledigheidshalve herinnert het BIPT eraan dat artikel 121/1,§1 WEC voorziet in een ondergrens voor de kosteloze terbeschikkingstelling van de voorziene faciliteiten. De gedragscode zal derhalve duidelijk weergeven dat de operatoren vrij zijn om de kosteloze dienst langer dan achttien maanden aan te bieden.²⁴
27. Tot slot zullen de wijzigingen aan de gedragscode voorgelegd worden aan het BIPT teneinde te beoordelen of deze wijzigingen voldoen aan de wettelijke bepalingen.

4.4. Termijn inwerkingtreding

28. Het ontwerp zal in werking treden op de eerste dag van de derde maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Dit artikel stelt de inwerkingtreding van dit besluit wat uit om de aanbieders van internettoegang een aanpassingsperiode toe te staan.
29. De aanbieders van internettoegangsdiensten zullen inderdaad wat tijd nodig hebben om zich te conformeren. Het BIPT is van mening dat er geen drastische werkzaamheden nodig zijn om operationeel te zijn en acht derhalve de vooropgestelde termijn als redelijk.

²³ Enkele voorbeelden uit de gedragscode: toegang elektronische post met behoud login, paswoord, mailbox en webmail capaciteit, een onderscheppingsmechanisme met doorsturen van alle e-mails op de aangemaakte e-mailadressen, procedure voor eindgebruiker met wijze waarop verzoek indienen (online, per mail, telefoon of anders) en waarop verzoek bevestigd wordt door de operator (brief of e-mail), verplichtingen van de operator (beveiliging voor spam/virus, online support, gegarandeerde toegang gedurende vastgelegde periode).

²⁴ "Deze Gedragscode bepaalt het minimum aanbod van de operatoren. Deze kunnen op vrijwillige basis, extra diensten aanbieden. », ISPA gedragscode, art. 1, <https://www.ispa.be/gedragscode-toegang-tot-mail-en-webruimte/>.

5. Conclusie

30. In het algemeen draagt het ontwerp van koninklijk besluit bij tot het verbeteren van de diensten en rechten van de eindgebruikers in het kader van de wissel van een aanbieder van internettoegangsdiensten.
31. Het maximumbedrag van 1,50 euro per maand, btw inbegrepen, voldoet aan de toetsing van het BIPT. Het dekt relevante kosten die efficiënte operatoren hebben en het BIPT acht het bedrag niet ontmoedigend voor de eindgebruiker.
32. Het BIPT verleent een gunstig advies over het ontwerp van koninklijk besluit van 15 mei 2023 tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

Bijlage 1. Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie

KONINKRIJK VAN BELGIE	ROYAUME DE BELGIQUE
FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE	SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE, P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE
[DATUM] - Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie	[DATE] - Arrêté royal portant exécution de l'article 121/1, § 2, alinéa 2, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques
FILIP, Koning der Belgen,	PHILIPPE, Roi des Belges,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.	À tous, présents et à venir, Salut.
Gelet op artikel 108 van de Grondwet;	Vu l'article 108 de la Constitution ;
Gelet op de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, artikel 121/1, § 2, tweede lid, ingevoegd bij de wet van 21 december 2021;	Vu la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, l'article 121/1, § 2, alinéa 2, inséré par la loi du 21 décembre 2021 ;
Gelet op de openbare raadpleging georganiseerd door het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie van 1 februari 2023 tot 1 maart 2023;	Vu la consultation publique organisée par l'Institut belge des services postaux et des télécommunications du 1er février 2023 au 1er mars 2023 ;
Gelet op het advies van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie, gegeven op [DATUM];	Vu l'avis de l'Institut belge des services postaux et des télécommunications, donné le [DATE] ;
Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op [DATUM];	Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le [DATE] ;
Gelet op de regelgevingsimpactanalyse uitgevoerd conform de artikelen 6 en 7 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging;	Vu l'analyse d'impact de la réglementation réalisée conformément aux articles 6 et 7 de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses en matière de simplification administrative ;

Gelet op advies [NUMMER] van de Raad van State, gegeven op [DATUM] met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;	Vu l'avis [NUMERO] du Conseil d'Etat, donné le [DATE] en application de l'article 84, § 1 ^{er} , alinéa 1 ^{er} , 2°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 ;
Op de voordracht van de Minister van Telecommunicatie,	Sur la proposition de la Ministre des Télécommunications,
HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :	NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :
Artikel 1. Het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van een van de faciliteiten bedoeld in artikel 121/1, § 1, 1°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, in geval van verlenging van die faciliteit, wordt vastgesteld op 1,50 euro (één euro en vijftig cent) per maand, btw inbegrepen, per instelling van een automatisch onderscheppingmechanisme van de elektronische post of toegang tot de elektronische post.	Article 1^{er}. Le montant maximal de la rémunération du fournisseur d'une des facilités visées à l'article 121/1, § 1 ^{er} , 1°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, en cas de prolongation de cette facilité, est fixé à 1,50 euro (un euro et cinquante cents) par mois, TVA comprise, par mise en place d'un système d'interception automatique de son courrier électronique ou d'un système d'accès à son courrier électronique.
Art. 2. De minister bevoegd voor Telecommunicatie is belast met de uitvoering van dit besluit.	Art. 2. Le Ministre qui a les Télécommunications dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.
Art. 3. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.	Art. 3. Le présent arrêté entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au Moniteur belge.
Gegeven te	Donné à
FILIP	PHILIPPE
VAN KONINGSWEGE :	PAR LE ROI :
De Minister van Telecommunicatie,	La Ministre des Télécommunications,

P. DE SUTTER	P. DE SUTTER

Bijlage 2. Ontwerp van verslag aan de Koning

KONINKRIJK BELGIË	ROYAUME DE BELGIQUE
FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE	SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE, P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE
[DATUM] - Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 121/1, § 2, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie	[DATE] - Arrêté royal portant exécution de l'article 121/1, § 2, alinéa 2, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques
VERSLAG AAN DE KONING	RAPPORT AU ROI
Sire,	Sire,
Algemeen	Généralités
Het besluit dat U ter ondertekening wordt voorgelegd betreft de uitbreiding van de faciliteiten die aan de eindgebruiker worden toegestaan in verband met de e-mailadressen wanneer die van aanbieder van internettoegang veranderd is.	L'arrêté qui est soumis à Votre signature concerne l'extension des facilités concernant les adresses de courrier électroniques accordées à l'utilisateur final qui a changé de fournisseur d'accès à internet.
Sinds de wet van 21 december 2021 houdende omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie en wijziging van diverse bepalingen inzake elektronische communicatie is de gunstige regeling die geldt voor een eindgebruiker die een contract opzegt dat gesloten is met een aanbieder van internettoegang die de mogelijkheid biedt om e-mailadressen aan te maken, opgenomen in artikel 121/1, § 1, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, hierna de "WEC" genoemd.	Depuis loi du 21 décembre 2021 portant transposition du code des communications électroniques européen et modification de diverses dispositions en matière de communications électroniques, le régime de faveur de l'utilisateur final résiliant un contrat conclu avec un fournisseur d'accès à internet offrant la possibilité de créer des adresses électroniques est repris dans l'article 121/1, § 1 ^{er} , de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, ci-après dénommée « LCE ».
Inzonderheid legt artikel 121/1, § 1, 1 ^o , van de WEC aan de aanbieder van zo'n contract de verplichting op om op verzoek van de eindgebruiker en gedurende ten minste 18 maanden na de opzegging, ofwel een automatisch onderscheppingsmechanisme van de elektronische post met doorzending daarvan naar een nieuw, door de	En particulier, l'article 121/1, § 1 ^{er} , 1 ^o , de la LCE impose au fournisseur d'un tel contrat l'obligation d'offrir gratuitement, sur demande de l'utilisateur final et pendant au moins 18 mois après la résiliation, soit une interception automatique du courriel avec transmission de ce dernier à une nouvelle adresse électroniques choisie par

eindgebruiker gekozen e-mailadres, ofwel een toegang tot de e-mail gratis aan te bieden.	l'utilisateur final, soit un accès au courrier électronique.
De voormelde wet van 21 december 2021 heeft artikel 121/1 van de WEC ook aangevuld met een nieuwe paragraaf 2, dat het onderhavige besluit wil ten uitvoer leggen, door het maximumbedrag van de vergoeding van de aanbieder van internettoegang vast te stellen, indien, na afloop van de periode van 18 maanden, de in artikel 121/1, § 1, 1°, van de WEC bedoelde faciliteiten in verband met de e-mailadressen, worden verlengd.	La loi du 21 décembre 2021 précitée a également complété l'article 121/1 de la LCE par un nouveau paragraphe 2, que le présent arrêté entend exécuter en fixant le montant maximal de la rémunération du fournisseur d'accès à internet en cas de prolongation, au-delà de la période des 18 mois, des facilités relatives aux adresses de courrier électronique, visées à l'article 121/1, § 1 ^{er} , 1°, de la LCE.
Artikelsgewijze bespreking	Commentaire article par article
Artikel 1	Article 1 ^{er}
Dit artikel stelt het maximumbedrag vast van de vergoeding die de aanbieder van een internettoegangsdienst krijgt, in geval de eindgebruiker de aanbieder van internettoegang uitdrukkelijk verzoekt tot het behoud, na 18 maanden, van een faciliteit in verband met diens e-mailadressen, of het nu gaat om een automatisch onderscheppingmechanisme, dan wel om het instellen van toegang tot diens elektronische post. Dit bedrag dekt het geheel van elektronische post en derhalve de e-mailadressen bedoeld in de oorspronkelijke overeenkomst.	Cet article fixe le montant maximal de la rémunération perçue par le fournisseur d'un service d'accès à internet, lorsque l'utilisateur final demande explicitement au fournisseur d'accès à internet, le maintien, au-delà de 18 mois, d'une facilité relative à ses adresses de courriers électroniques, qu'il s'agisse d'un système d'interception automatique ou de la mise en place d'un système d'accès à son courrier électronique. Ce montant couvre l'ensemble du courrier électronique et donc des adresses électroniques visées dans le contrat initial.
Het vastgestelde bedrag van 1,50 euro (één euro en vijftig cent) per maand is het resultaat van een zo redelijk mogelijke raming van de kosten die efficiënte aanbieders van internettoegang dragen om een dergelijke faciliteit aan te bieden, rekening houdende met de verschillende benaderingen die zij hebben voorgesteld om dat maximumbedrag te bepalen. Deze kosten omvatten niet enkel operationele kosten, waaronder opslagkosten, kosten voor configuratie en kosten voor antivirussystemen, maar eveneens administratieve kosten, waaronder facturatie en ondersteuning van klanten.	Le montant fixé de 1,50 euro (un euro et cinquante cents) par mois résulte d'une estimation, la plus raisonnable possible, des coûts exposés pour la fourniture de ce type de facilités, par des fournisseurs d'accès internet efficaces, compte tenu des différentes approches proposées par eux pour la fixation de ce montant maximal. Ces coûts comprennent non seulement des coûts opérationnels, notamment des coûts de stockage, des coûts de configuration et des coûts liés aux systèmes antivirus, mais également des coûts administratifs, notamment la facturation et le support client.

Om de kosten op een efficiënte en redelijke wijze voor de eindgebruikers te ramen is er gekozen om de meest extreme standpunten ontvangen van de aanbieders van een internettoegangsdienst uit te sluiten. Derhalve benadert het voorgesteld bedrag het best de maximale kosten van een efficiënte aanbieder.	Aussi, afin d'estimer les coûts de manière efficace et raisonnable pour les utilisateurs finaux, il a été choisi d'exclure du montant maximal proposé les positions les plus extrêmes reçues de la part des fournisseurs d'accès internet. Par conséquent, le montant proposé se rapproche le plus des coûts maximaux d'un fournisseur efficace.
Artikel 2	Article 2
Deze bepaling behoeft geen commentaar.	Cette disposition ne nécessite aucun commentaire.
Artikel 3	Article 3
Dit artikel stelt de inwerkingtreding van dit besluit wat uit om de aanbieders van internettoegang een aanpassingsperiode toe te staan.	Cet article diffère quelque peu l'entrée en vigueur du présent arrêté afin de laisser une période d'adaptation aux fournisseurs d'accès à internet.
Ik heb de eer te zijn,	J'ai l'honneur d'être,
Sire,	Sire,
van Uwe Majesteit,	de Votre Majesté,
de zeer eerbiedige	le très respectueux
en zeer getrouwe dienaar,	et très fidèle serviteur,
De Minister van Telecommunicatie,	La Ministre des Télécommunications,
P. DE SUTTER	P. DE SUTTER